

Domača politika.

Samostojni krvavo tepeni.

Gornja Sv. Kugota, 23. februarja.

V nedeljo, 22. februarja popoldne so se zbrali v naši šoli pristaši Kmetijske zveze iz štirih obmejnih župnij. Shodu je predsedoval župan Galunder. Ker so bili naši voditelji opozorjeni, da se v nemščurški gostilni Anderle zbirajo samostojni glavariji Mermolja, Pascolo, Hojnigg, Lebaritsch in Trinkaus s pijano nemščurško druhaljo, smo takoj organizirali možan rediteljski zbor. Med govorom dr. Leskovarja je prihrumelo večje število pijanih samostojnežev in najgrših nemščurjev v šolsko vežo. Vsi so bili okoroženi z debelimi gorjačami in latami od šolskega plota. Med divjim vpitjem so hoteli vdreti v zborovalno dvorano. S silo so potisnili vrata in so vdrlili blizu odra. Iz zadeli so na krepak odpor. Po kratkem boju, ki se je razvil pri vходу v dvorano, so naši samostojnežem odvzeli orožje in jih vrgli iz šole. Najgrše prepeče in voditelje napada smo si pridržali kot plen, ostali pa so razbežali na vse štiri strani. Delo svojih nahujskanih sodrugov so prišli gledat kungoški voditelji „Samostojnežev“: Mermolja, Mermolja! Z barabami, razbojniki in najgršimi odpadniki, kar jih nosi slovenska zemlja, hodiš nad nas! S takimi grdimi sredstvi delaš! Fej! Mirno smo zborovali, a nad nas prihrumijo tvoji tolovaji. A dobili so svoje plačilo in še več bodo dobili na sodnji. In tudi ti Mermolja, tvoj Lah Pascolo, ter tvoj Hojnik, vsi prav vsi dobi-te svoje plačilo. Omenimo še, da so samostojneži raz-bili okna na šoli in metali skozi okna spičaste plotne hlode na naše zborovalce.

Ko so bili samostojni vrženi iz šole, se je naše zborovanje nadaljevalo. Govorili so: dr. Leskovar, kmet Hlebič, Galunder in Serbinek, urednik Zebot, župnika Gabere in Spindler. Zborovanje je trajalo do 6. ure. Pevajoč narodne pesmi, so se zborovalci razšli kot zmagovalci. Pri Anderlu pa so nemščurji — samostojneži limali svoje pobite kosti.

Napad samostojnežev je ponesrečil. Ke je tajnik Zebot šel pred shodom obiskat Mermoljeve na njih tajni sestanek, so mu klicali na cesti Mermoljevi dični pristaši: „Pripravite zelje, meso bomo nasekali mi!“ Iz tega je razvidno, da ni težko najti prave krivice tolovajskega napada na naš shod. Orožništvo bo gotovo dognalo vse, kar bo potrebno, da dobijo vsi krivci zasluženo kazen.

V celi kungoško-svečinsko-sentjurski rotlini vse, kar še ima nekaj čuta poštenosti v sebi oboja zločinsko postopanje Mermoljeveev in Pascoleveev. Pešteni ljudje so vsi na strani Kmetijske zveze.

Pogum valja! Po nekaterih krajih so liberalni „Samostojneži“ tako zdijavali, da naši pristaši izgubivajo korajže. Može, mladeniči, žene in mladenke! Ne uklenite tilnika nikjer! Ne vrzite puške v koruzo, ampak na delo! Zbirajte naše ljudi, podučite jih, razložite jim, da Samostojna Kmetijska stranka ni nič drugega nego nezakonski otrok od liberalne stranke. Ni je kriva vseh slabih razmer v Jugoslaviji. Liberalni doktorji, profesorji in vojni dobičkarji si ne upajo več med kmete, za to pa so si najeli razne Mermolje, Ureke, Drogenike itd.

Pogorevsčina liberalne Samostojne v Mopolšici. V nedeljo, dne 15. t. m., bi se bil imel vršiti v slavnoznanosti Stevlnovi gostilni krst liberalne Samostojne. Mateja sta učitelja Skala in topliški upravitelj Medic. Za botre so bili naprošeni Šoštanjčani: lesotrzec Zalec z poslovodjem, poštar, trgovec Senica, mestni tajnik Maze in polnoštevilo šoštanjško učiteljstvo — le sami kmetje! Ko so se v toplicah pokrepčali za krstitev, pridejo k Stevlnovi gostilni. Iz previdnosti grejo ate Skala naprej notri, da bi napravili za botre prost vhod skozi ljudske množice. Pa o joj, sedem celih oseb je notri! „No, kje pa je ljudstvo?“ vzdihnejo obupno. „Inteligenca čaka zunaj, bi notri šli, ker pa ni udeležbe, jim moram sporočiti, da grejo naprej.“ In tem sedmim osebam so potem ate Skala sami razložili program Samostojne, ki obstoji v tem, da je sedajni občinski odbor za nič in ga je treba vreči. Končajo pa tudi precej obupno: „Treba je, da še enkrat zberemo svoje moči, če bo imelo kaj uspeha!“ Mi pa le mislimo, da prav malo, ker upamo, da bodo še ti maloštevilni spoznali liberalno barbarijo in se sramovali pljuvati v lasno skledo.

Državno oblast opozarjamo na samostojnega agitatorja Ivana Mermolja. Ta, mož vznemirja s svoje agitacije našo mejo. Druži se z našimi največjimi narodnimi nasprotniki: Lahom Pascolo, Hojniggom, Wratschkom, Kresniggom itd. Te naši državi skrejujo nevarne elemente zbira Mermolja v svojo Samostojno pod krinko jugoslovenstva. V resnici pa zbira Mermoljeva stranka ob meji same bivše najbolj za-grizane štajercijance in nemščutarje, ki so bili največji in najkručejši preganjalci obmejnih Slovencev v avstrijski dobi. To nemščutarsko štajercijansko druhal hujska Mermolja proti zavednim Slovincem ob meji da se drznejo razni Pascoli, Hojniggi in njihovi podaniki s s koli oboroženo silo napasti naše narodno zavedno zborujoče obmejne Slovence. Mermolja spravlja s svojo nemščutarsko organizacijo Samostojne našo mejo v nevarnost. Pri določevanju mej napram Avstriji bo nemščutarska Samostojna se gotovo potegovala za avstrijske interese, ker ima v svojem okraju naše največje državne nasprotnike, katerih srca so vsa v Avstriji, la še njih zelodec je v Jugoslaviji Mermolja je begunec. Opozarjamo na tega protidržavnega hujskača, da preišče državna oblast njegovo protidržavno postopanje, ga izžene iz obmejnih krajev in mu prepove vsako agitacijo nemščutarske Samostojne v obmejnih krajih.

Pametni ljudje ne marajo biti v Samostojni kmetijski stranki. Kmeta Franca Hecl v Selnici ob Muri je edini samostojnež v šentiljski župniji nek Gornik spravljal v liberalno-nemščurško Mermoljevo stranko. Hecl je spoznal, da Samostojna ni nič drugega, kakor stranka vojnih dobičkarjev in brezverskih hujskačev. Piše nam to-le pismo: „Gornik me je s svojimi lažmi tako daleč (v Samostojno) zapeljal. Nisem si mislil, da bi bil ta človek tak. Kar mi je pravil, te vidim sedaj, je sama laž. Izjavljam, da ne maram s tako stranko imeti nič opraviti. Sem se že zbrisal od vsega. Jaz ne potrebujem ne Mermoljeve stranke in in tudi tistega lažnjivega lista ne. Ostanem zvest naši Slovenski Kmetijski Zvezi. Prosim, da se ta moj preklje objavi. Franc Hecl.“ — Iz tega je razvidno, da pametni kmetje sami spoznavajo, da je Samostojna sama laž. Njeni agitatorji pa so sami najeti agenti brezverskih hujskačev, liberalnih advokatov in verižnikov.

Odklonjeni snubei. Dasiravno je pust že pri-kraju, vendar liberalno-štajercijanski samostojneži pridno lažijo po snubitvah. Zaroke bi radi sklepali z našimi najboljšimi ljudmi. Obljubujejo jim županske stolce, odborniška mesta in menda celo poslanske mandate. V občini Gornja Voličina pri Sv. Rupertu v Slov. gor. so oče Samostojne stranke snubili ženi-na za svojo samostojno nevesto. Spravili so se na predsednika župnijske organizacije Kmetijske zveze. Doživeli so pa veliko blamažo. Zenin je rekel svoj odločitev: Ne! Tako je izostala gostija. Tudi drugi povabljeni gostje so odpovedali svojo udeležbo. Oče Samostojne so že imeli pripravljenih 500 K za pijačo in gulaš, da bi obhajali gostovanje in celo topiči so bili pripravljeni. Voditelji Samostojne so popolnoma pogoreli. Naše dobro ljudstvo jih pozna le kot ljudi, ki so ob času revkizicij neusmiljeno guliili našega kmeta. Iz narodno zavednih Slovencev so se vedno norčevali in so na vse kriplje rovarili proti Jugoslaviji. In sedaj bi ti ljudje radi postali župani in spleh voditelji naših občin. Pa ne boš, Jaka! Naše ljudstvo je že tako zavedno, da ne mara Samostojnežev, ki jih vodi liberalni advokat dr. Gorišek. Mi kličemo: Zive-la Kmetijska zveza!

Pod enim klobukom. Iz konjiškega okraja se nam poroča: Menda ga ni kraja na Slovenskem Štajerskem, kjer bi se samostojneži, rdečkarji, štajercijanci in plesnjivi liberalci ne bili tako kmalu in tako tesno združili v eno vrsto, kakor ravno ti zakleti nasprotniki naše krščanske Slovenske kmetijske zveze. Izginila so vsa nekdanja, sicer malenkostna nasprotiva med temi duševnimi bratci in sedaj so oni tesno združeni v eno vrsto v boju proti naši Slovenski kmetijski zvezi. Ki se je vselej junaško in tudi uspešno borila za koristi našega kmetijskega ljudstva, za njegove najdragocenejše svetinje za vero in narodnost. Sedaj igrajo vsi ti bratci pod enim klobukom in se postali med sabo najboljši prijatelji. Toda naše dobro krščansko ljudstvo vam bo dalo na dan volitev brce s tako silo, da se vam sedaj še niti ne sanja. Kdor ni odločen z nami, je proti nam in naša košata pe-horska metla bo na dan volitev temeljito pometla. Ravno vam na glas, da bo šlo naše dobro slovenske krščansko ljudstvo z navdušenjem v boj proti tem zaslepljenecem!

Gornja Radgona. Pri nas obstoji že delj časa podružnica Kmetijske družbe. Včlanjeni so vsi naši najboljši kmetje. Pri zadnjem občnem zboru niso posestniki volili v odbor mož, do katerih nimajo zaupa-nja, kakor trgovca Korošca, veleposestnika Zemljica itd. Trgovec Korošec bi rad prišel v podružnico, da bi dobival na ta način galico in je on kot trgovec — prodajal vinogradnikom. Ker mu je spodletelo, je pa sklical on z Zemljicem nekaj ljudi, ki so pri zaprtih vratih osnovali novo podružnico. V zborovanju niti kmetov, ki niso pristaši Samostojne, niso pustili. — Stara podružnica je protestirala proti osnovanju pri centralnem odboru, ker ne gre, da bi bile dve podružnici v enem in istem kraju. Radovedni smo, kaj poroče centralni odbor k temu. O tem smo prepričani, da bodo samostojneži našli pri liberalnih uradnikih Kmetijske družbe podporo. Govorili še bomo odločno o teh spletkah, katere kujejo jako previdno — meneč, da ne opazimo njihovih strankarskih namenov...

Tedenske novice.

Centenim naročnikom, ki se za letošnje leto ni-so poravnali naročnine, se bo tekom tega meseca u-stavilo dopošiljanje lista. Naročnina znaša za celo leto 24 K, za pol leta 12 K in za četrt leta 6 K. — Upraviništvo.

Mariborski trgovec, obrtniki in celo denarni zavodi se branijo sprejemati nove kronsko-dinarske bankovce. Po naročilu finančnega ravnateljstva jav-ljamo, da se bo odvzela vsakemu trgovcu, obrtniku in denarnemu zavodu koncesija, ako bi se protivil sprejemati nove novčanice. Prometno veljavni denar v Ju-goslaviji je: Kronsko-dinarski bankovec in krona do 15. sušca.

Koncert priredijo dne 3. sušca 1920 naši Med-jimurci, ali kakor sami to prireditve nazivljajo „Med-jimurski večer.“ Opozarjamo že danes na to zanimi-vost.

Pozor pred roparji! Zadnji čas se silno mno-žijo slučajni roparskih napadov. Na Kalobju, pri Sv. Barbari v Halozah, v Dragučovi pri Mariboru, v Lim-bušu in drugod. Navadno zbudijo roparji domače iz spanja, prosijo, da jim odprejo in pravijo, da so — žandarji. Ko jim domačini odpro, jim nastavijo nož ali revolver ter zahtevajo denar. Čisto zvočev prav

nikomur ne odpirajte, ako ga po glasu zaslišite ne poznate!

V italijanskem vojnem vjetništvu umeli vjetni-ki. Slovenski Rdeči Kríž javlja: V taborišču Campo concentramento prig. di guerra Casale d'Altamura. Prov. Bari, so umrli: Pernat Franc, pešec, rojen leta 1884, Cirkovce, umrl 22. 6. 1919; Panič Ivan, se-setnik, rojen 1884, Žusem-Loka, umrl 29. 9. 1919; Pa-valo Anton, desetnik, rojen 1890, Sv. Lenart, umrl 18. 5. 1919; Potočnik Ciril, pešec, rojen 1890, Negon-je, Rogaška Slatina, umrl 3. 6. 1919; Richter Peter, pešec, rojen 1876, Novaštitfa, umrl 8. 4. 1919; Zdel-šek Jure, pešec, rojen 1895. Dobje, Dramalje, umrl 2. 4. 1919.

Poročili so je na Sladki gori pri Smarju nek vrli pristaš Mihael Svetelšek s Cilko Stumberger. O-bilo sreče!

Umrl je v Ločah pri Konjicah stober tankajš-njega nemščutarska, Krautsdorfer.

Mesto k poroki — na pokopališču. Umrla je za Špansko boleznijo nevesta Amalija Kae iz Gornjega Loga, župnija Laporje. Pokopali so jo ravno na dan, ko bi imela iti k poroki. Vzorni mladenki-nevasti sve-tila večna luč!

Takih ne maramo! V Smarju pri Jelšah je dne 5. t. m. priredila centrala invalidov v Ljubljani shod, katerega so se v obilnem številu udeležili invalidi in vdove ter sirote. Pričakovati je bilo, da se bodo na shodu razpravljale samo o stanovskih zadevah in o drugih perečih vprašanjih, ki se tičejo invalidov. Al glej spaka! K besedi se je med drugimi oglasil tudi znani zloglasni Anderluh, kateri je udrihal po klerikalcih, češ, ti so invalidom najbolj nevarni, čvekal je nekaj o farovških deklah, se zaganjal v dr. Korošca, ter končno klatil nekaj o Marijinih družbah, o civil-nem zakonu, o razporoki ter povedal še več sličnih budalosti, namesto da bi bil razpravljal o zadevah, ki so za nas invalide najbolj pereča. Anderluhu bo-di od invalidov, ki so se udeležili shoda, zašepetano na njegova kosmata ušesa, naj nam v bodoče prizanesi s svojimi neslanostmi, sicer mu bomo povedali kar ne glas, da v naši družbi ne maramo političnih pustolovcev!

Kdo kaj ve o mojem sinu Francu Bračko iz Crešnjevcev pri Radgoni, pešec pri 26. mariborskem domobranskem pešpolku, ki je bil vjet konca meseca oktobra leta 1918 v Italiji. Zadnjikrat je pisal iz vjetniške bolnišnice v Veroni, Campo št. 212, mesec februarja 1919. Oč tega časa ni o njem nobenega du-ha ne sluha. Za slučaj, da bi kateri od njegovih to-varišev kaj vedel o njem, naj isto blagovoli sporočiti njegovemu očetu Francu Bračko, posestniku v Creš-njevcih, pošta Radgona, kateri drage volje povrne vse stroške.

Gospodarstvo.

Pri zamenjavi denarja se ljudstva ne sme oškodovati.

Poslanec dr. Hohnjec je v imenu Kmetijske Zveze 24. februarja poslal na finančnega ministra dr. Velizarja Jankoviča to-le interpelacijo:

Med kmetijskim ljudstvom je zavladalo veliko razburjenje, ker davčni uradi pri zamenjavi staro-avstrijskih markiranih bankovcev v veliki meri zaplenjujejo oziroma pridržujejo tisočkronske bankovce, češ, da so kolekovani s potvorjenimi kolki. Tako se je na primer zgodilo, da je davčni urad v Mariboru dne 23. februarja pridržal neki kmetijski mladenki od 51 tisočkronskih bankovcev kar 43 komadov, ker baje niso veljavni. Nek mož je poslal v zamenjavo 60 komadov tisoč-kronskih bankovcev in davčni urad je spoznal, da je od teh 36 krivo kolekovanih. Mož je imenovane bankovce dvignil dne 19. februarja v eni izmed mariborskih bank. Nekemu kmetijskemu posestniku so dne 23. februarja pridržali od 13 komadov tisočkronskih bankovcev kar 7. Dvignil jih je pred tednom v banki. Banka se izgovarja, da ne more trpeti škode, kmetu pa so jih vendar odvzeli. Takih slučajev je na stotine po Štajerskem in pe celem slovenskem ozemlju. Nekateri ljudje bodo s tem gospodarsko uničeni. Mnoge bo to gaalo v obup.

Zato vprašam g. finančnega ministra:

1.) Zakaj ni finančno ministretvo takoj ob začetku markiranja dalo uradom, denarnim zavodom in sploh javnosti na razpolago natančnega opisa pravih kolikov, zlasti onih za tisoč-kronske bankovce, s čimer bi bil onemogočen vsak več ali manj upravičen sum, da se je uradno markiranje vršilo deloma s krivotvorjenimi kolki?

2.) Ali je g. finančni minister voljan nedolžne žrtve goljufije ali uradne nepaznosti obvarovati pred nesrečo ter takoj ukreniti, da se posameznikom in zavodom, ki so prejeli s ponarejenimi kolki markirane bankovce v dobri veri, da so pravilni, isti brez potežkoč zamenjajo za nove bankovce?